

X

X disponer en forma de X χιάζω **dis pono in formam litterae X**

XANTOLINE (planta) χαμαικυπάρισσος, ου,ὸ **pumila cypressus**

XEROBIÓTICO,que vive en tierras secas ξηροβωτικός,η,ὸν **qui in sicco ambulans**

XERÓFILO,vigetación que vive en sitios secos ξηρόφιλος,ος,ον **vegetatio solo sicco apta**

XEROFTALMÍA,sequedad de la conjuntiva de los ojos ξηροφθαλμία,ας,η **siccitas oculorum**

XILÓFAGO,que se alimenta de la madera ξυλόφαγος,ος,ον **qui lignum exedit**

Y

Y ἡδέ, ἡμέν,ιδέ,κ' (καί),κάι,-τέ (encl.)-**que,et,atque**> **Y en:** κάν> **Y como:** ὡστε **utque**> **Y si:** καὶ μὴν εἰ **quod si**

YA ἡγουν ἡδη, ἡπερ, ἡπου,εάν τε;εἶτε καὶ ἡ; τηρος **sive,iam,tum**> **Ya que:** ὀπηνίκα,ὄτε οὖν **quandoquidem**> **Ya.. ya:** ὄπου μὲν, ὄπου δέ **nunc quidem ..nunc vero**

YACER χαμαιπετέω,κατάκειμαι,κεῖμαι,καθυπόκειμαι,κέομαι,κοιτάζομαι **jaceo subjaceo**> **Desear yacer:** κείω **jacere cupio**> **Yaciendo en tierra:** χαμαιπε-
τως **humi jacendo**> **En tierra:** χαμαι-
κοιτέω **jaceo**> **Juntro a:** συμπάρακει-

μαι **una jaceo**

YAMBO (verso) ἰαμβεῖον,ου,τό; ἰαμβος,ου,ὸ **iambus**> **Cantar yambos con la flauta:** ἰαμβαλεῖν **jambis adhibere tibiam**> **Que injuria con yambos:** μιξί-
αμβος,ος,ον **proscindens jambis**> **Usar el verso yámbico:** ἰαμβιάζω **jambis utor**> **Escritor de yámbicos:** ἰαμβο-
γράφος,ου,ὸ **jamborum scriptor**
YEDRA ἰψός,οὔ,ὸ; κορυμβηθρα,ας,η **hedera**> **Andar coronado de yedra:** κισσοφορέω **hederacis foliis redimitus incedo**> **Coronado de yedra:** κισσοδέ-
τός,η,ὸν; κισσοκόμης,ου,ὸ; κισσοστέ-
φανος,ος,ον; κισσοστεφης,ης,ές **hedera foliis redimitus,coronatus**> **De yedra:** κισσηεις,εσσα,εν **hederaceus**> **Planta semejante a la yedra:** σκινδα-
ψός,οὔ,ὸ **planta hederæ similis**> **Que gusta de llevar la yedra:** φιλοκισσο-
φόρος,ος,ον **qui gaudet hederæ gestandi**> **Que lleva yedra:** κισσοφερης,ης,
ές **qui hederam gestans**> **Que se asemeja a la yedra:** κισσωδης,κιττωδης,
ης,ες **hederaceus**> **Que viste de yedra** κισσοχίτων,ων,ον **qui hederæ amicitur**
Rastrera: χαμαίκισσος,ου,ὸ **pumila hederæ**> **Parecido a la yedra:** κισσεμφε-
ρης,κισσοειδης,ης,ές; κισσίνοσ,ος,ον **hederæ similis,hederæ genus**> **Te ñido de color de yedra:** κισσινοβαρης
ης,ές **hederæo instinctus colore**> **Vestido de yedra:** κισσηρης,ης,ες **hedera instructus**

YEGUA ἵππος,ου,η; φοράδες ἵπποι **equa,equæ**> **Echar un asno a la yegua** ὄνοβατέω **asinum admitto ut equam ineat**> **Ordeñayeguas:** ἵππομολγοί,οἱ **equimulgi**

YEGÜERO ἵπποβούκολος,ου,ὸ **equorum pastor**

YELMO καταίτυξ,υγος,η; κόκκυξ,υγος,ὸ
κόρυς,υθος,η; κράνος,εος,τό; πηληξ,
ηκος,η; περικεφαλαία,ας,η **galea,ca-
ssis**> **Adorno del yelmo:** φάλα,ας; φαλά,âς,η **ornamentum galeæ**> **Armar con yelmo:** κορυθέω,κορύσσω **galea ar-
mo**> **Armado de yelmo:** κεκορυθμένος,η,
ον **galea armatus**> **Que tiene yelmo adornado:** κοριθαίολος,ος,ον **qui habet galeam variegatam**> **Fabricante de:** κρανοποιός,οὔ,ὸ **galearum opifex**

Pequeños escudos clavados en los yelmos:
λόπαλοι,ων,οὶ **splendida et parva scuta galeis affixa**> **Punta del yelmo:** φάλον,ου,τό; φάλος,ου,ὸ **apex galeae**

YEMA de huevo χρυσός,οὔ,ὸ; λέκιθος,λέκυθος,ου,ὸ,η; ὠχρόν,οὔ,τό **vitel-lus ovis**> **Que echa muchas yemas:** πυκνόβλαστος,ος,ον **dense germinans xiarum herbarum evulsio**> **Arrancar la mala hierba:** ποάζω **herbas lego**> **Ali-mentarse de:** ποιφαγέω **herbis victito**
Comida de solas hierbas: ποιφαγία,ας
η in herbis solis consistens cibus>
Hierba pequeña: ποάριον,ου,τό **herbu-la**> **Lleno de hierba:** ποιηεις,εσσα,εν
ποωδης,ης,ες **herbosus,herbidus**

YERBABUENA μίνθα,μίνθη,ης,η **mentha**

YERMO ἔρημος,ος,ον; χειρρός,χειρσός,η
ὄν **eremus,solum desertum**

YERNO γάβρος,ου,ὸ; κηδεστης,κεδευτης
οὔ,ὸ **gener**> **Futuro yerno:** μελλόγαμ-
βρος,ου,ὸ **iam futurus gener**> **Hacer a uno yerno:** ἐπιγαμβρεύω **affinitatis jure duco**>
Yerno malvado: κακόγαμβρος
ου,ὸ **improbis gener**> **Que tiene mal yerno:**
κακόγαμβρος,ου,ὸ **malum gene-rum habens**> **Que es yerno del mismo suegro o suegra:** ὁμόγαμβρος,ος,ον **qui eiusdem soceri o socrus est ge-ner**> **Ser yerno:** ἐπιγαμβρεύω **affini-tatis jure duco**

YERO (planta de la algarroba) ὄρο-
βος,ου,ὸ **ervum**

YERRO ἔλλειμμα,ατος,τό **erratum**

YERTO. estar yerto ῥιγέω,ῥιγώω,χει-
μάω,χειμέω,χιμάζω,χιμάω,παραριγώω **ri-geo**> **Ponerse,quedarse yerto:** ἐκναρ-
κάω,ἐρριγώω **inalgeo**> **Estar yerto con el frío del tártaro:** ταρταρίζω **tar-tareo frigore obrigeo**

YESCA πυρεῖον,πυρίον,τρίβανον,ου,τό;
ὑπέκκαυμα,ατος,τό **incitamentum,fomes igniarium**

YESO γύζοος,ου,η; τίτανος,ου,η **gyp-sum**

YERBA χόρτος,ου,ὸ; πόα,ας; πῖη,ης,η
ποιά,ἄς; ποίη,ης,η **herba**> **Que nace en los tejados:** ὑπογεισος,ος,ον **her-ba quae in tectis nascitur**> **Que se alimenta de hierba:** ποιηφάγος,ος,ον **herbis vescens**>
Acción de arrancar las malas hierbas:
ποασμός,οὔ,ὸ **no-**

YEZGO (planta) χαμαιάκτη,ης,η **sambu-cus,ebulus**

YO ἔγω,ἔγωγε; ἰωγα (ἔγωγε) **ego**> **Y yo:** κάγω **et ego**

YOTACISMO, lenguaje que consiste en la demasiada repetición de la iota
ἰωτακισμός,οὔ,ὸ **vitium orationis**

YUGADA, medda de tierra γύον,ου,τό;
πλέθρον,ου,τό **juger,jugerum**> **Carrera que tiene una yugada:** πελέθρισμα,ατος
τό **cursus ad jugeri spatium produc-tus**> **Yugada de tierra:** πέλεθρον,ου,
τό; γύια,ας,η **jugerum**> **De cincuenta yugadas:**
πεντηκοντόγυος,πεντηκοντοπέ-
λεθρος,ος,ον **quingenta jugerum**>
De cuatro yugadas, relativo al traba-jo diario de arar: τετράγυος,ος,ον **quatuor jugerum**> **De nueve yugadas:**
ἐννεόργυιος,ος,ον **novem jugerum**> **Es-pacio de una yugada:** πλεθριαίος,ου,ὸ
jugeri spatium longum> **Igual a una yugada:**
ἰσόπλεθος,ος,ον **jugeri mensu-ram aequans**> **Que es de diez yugadas:**
δυκάπλεθος,ος,ον **qui decem jugerum est**> **Que es de tres yugadas:** τρίπλε-
θρος,ος,ον **qui trium jugerum est**> **Que tiene altas yugadas:** ὑψίγυος,ος,
ον **alta jugera habens**> **Que tiene mu-chas yugadas:** πολύπλεθος,ος,ον **qui multorum jugerum est**

YUGO βουζύγιον,βούζυγον,ου,τό; ζεύ-
γλη,ης,η; ζευγός,εος,τό; ζυγός,οὔ,ὸ;
ζυγόν,οὔ,τό **jugum**> **Pequeño:** ζευγά-
ριον,ου,τό **parvum jugum**> **Acostumbra-do al yugo:** ἐντεσιεργός,η,όν **subju-galis**> **Atado al lado del yugo:** παρά-
ορος,παράσειρος,ος,ον **ad latus jugi alligatus**>
Cuerdas del yugo: σηκωτηρ-
ηρος,ὸ; ζυγόςδεσμος,ου,ὸ **lorum juga-le**> **Someterse al yugo:** ζυγηφορέω **jugum submittere**> **El que lleva el yugo:**
χυγηφόρος,ος,ον **jugum ferens**>

Unir bajo el yugo: ζυγίζω **subjugum redigo**> **Unión en yugo:** ζυγίη,ης,η **conjugium**> **Resistirse al yugo:** ζογο-μαχέω **pugnare cum jugo**> **Construir yugos:** ζυγοποιέω **juga conficio**> **Estar atado al mismo yugo:** συζυγέω **unum jugum servo**> **Hecho al mismo yugo:** ὑποζύγιος,α,ον **subjugis**> **Juntar al mismo yugo:** συζεύγνυμι,ὀμοζυγέω **eodem jugo connecto**> **Palo del yugo que separa a los bueyes:** μεσάβοιον,μέσαβον,ου,τό **medium lignum inter boves**> **Sujeto al yugo:** ζευγίτης,ου,ὀ **jugo astrictus**> **Puesto bajo el mismo yugo:** περίζυγος,ος,ον; περίζυξ,υγος,ὀ,η **sub eodem jugo positus**> **Que lleva el yugo:** ζυγοφόρος,ος,ον **qui jugum fert**> **Que obedece al yugo:** πρηϊτένων,ων,ον **mansuetum collem habens**> **Que tiene seis yugos:** ἑξάπωλος,ος,ον **sex jugis**> **Que tiene yugo do-**

χρυσόζυγος,ος,ον aureum jugum habens> **Sacudir el yugo:** ἀφηνιάζω, ἀφενάω **executio habenas**> **Sometido al mismo yugo:** ὀμόζυγος,ος,ον; -ζυγης,ης,ές; ὀμόζυξ,υγος,ὀ,η; σύζυγος,ος,ον; συζυγης,ης,ές **conjugatus**

YUNQUE ἄκμων,ονος,ὀ **incus**> **Que llevan el yunque a la espalda:** νωτακμονες,ων **incudigeri vel incidem in dorso gerentes**

YUNTA βουζύγιον,βούζυγον,ου,τό **jugum boum**> **De carro o coche:** συνωρίς,ίδος η **par equorum aut mulorum currum tra hentium,bigae**